

ข้อมูลคำถาม-คำตอบที่พบบ่อยจากคลินิกให้คำปรึกษา

การดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๑ : วันพุธที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ผ่านระบบออนไลน์

.....
กลุ่มคำถามที่ ๑: การออกประกาศ/คำสั่งตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๖

๑. สำนักงานสถิติแห่งชาติ ตามตัวอย่างคำสั่ง เรื่อง ระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๖ นั้น หมายความว่า ระบบสำหรับใช้งานภายในของเจ้าหน้าที่ ใช่หรือไม่ อย่างไร และจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องมี การเข้าใช้ที่ทำให้สามารถระบุตัวตนได้

คำตอบ ระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หมายความว่า ระบบสำหรับใช้งาน ภายในของเจ้าหน้าที่ ซึ่งจำเป็นจะต้องระบุตัวตนได้

๒. กรมอุตุนิยมวิทยา ระบบงานหลักที่ใช้ปฏิบัติงานเฉพาะบุคลากรในหน่วยงาน มิได้ให้ประชาชนเข้ามาใช้ โดยตรง ต้องประกาศในมาตรา ๑๖ หรือไม่ ยกตัวอย่างระบบงานที่คล้ายกับคำถาม เช่น ใช้งาน dpis ของ สำนักงาน ก.พ. ขอให้ช่วยอธิบายด้วยว่า ระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ นี้ จะครอบคลุมอะไรบ้าง

คำตอบ หมายถึง ระบบการปฏิบัติงานภายในต่าง ๆ ที่จัดไว้/มีไว้เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้โดย วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การลา/การจอร์รถโดยไม่ต้องเขียนเอกสาร ระบบประชุมออนไลน์ต่าง ๆ ที่ไม่ต้องมาประชุมแบบ onsite ไลน์ของหน่วยงาน อีเมลที่@โดเมนของหน่วยงาน เป็นต้น

๓. จังหวัดจันทบุรี หน่วยงานจังหวัดต้องจัดทำประกาศอย่างไรบ้าง หรือเป็นหน้าที่ของส่วนกลาง

คำตอบ จังหวัดสามารถจัดทำประกาศได้โดยมีข้อมูลช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชนติดต่อ หน่วยงานส่วนภูมิภาคทุกหน่วยที่อยู่ในบังคับบัญชาของผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งลงนามโดยผู้ว่าราชการ จังหวัด ทั้งนี้ การประกาศดังกล่าวจะมีข้อมูลช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ ของหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ใน ภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดนั้นด้วยก็ได้เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างการรับรู้ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ ของทุกหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดนั้นให้กับประชาชน

๔. กรุงเทพมหานคร เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีส่วนราชการในสังกัดเป็นจำนวนมาก เช่น สำนักงานเขต ๕๐ เขต โรงเรียน ๔๓๗ แห่ง ศูนย์บริการสาธารณสุข ๖๘ แห่ง และอื่นๆ เป็นต้น ซึ่งแต่ละส่วนราชการมีช่องทาง การติดต่อหรือมีการพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับให้บริการประชาชนที่แตกต่างกัน ในการจัดทำ ประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๐ และคำสั่งกำหนดระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ จำเป็นต้องให้ผู้ว่าราชการ กทม เป็นผู้ลงนามเท่านั้นหรือไม่ (หากทำในภาพรวม ประกาศอาจมีหลายหน้า และอาจดำเนินการได้ล่าช้า เนื่องจากต้องรวบรวมข้อมูลแต่ละส่วนราชการ เพื่อจัดทำประกาศทีเดียว และหากมีการเปลี่ยนแปลงต้องเสนอผู้ว่าลงนามเท่านั้น) หรือ ผอ.ส่วนราชการ แต่ละส่วน เช่น ผอ.เขต สามารถจัดทำประกาศและลงนามเองได้หรือไม่ และหากดำเนินการไม่ทันวันที่ ๑๐ มกราคมจะมีความผิดตามกฎหมายหรือไม่

คำตอบ มาตรา ๑๐ วรรคแรก ใช้คำว่า “ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ที่หน่วยงานของรัฐประกาศกำหนด” ดังนั้น ในกรณีของ กทม. จึงต้องมีประกาศที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของ หน่วยงานในสังกัด กทม. ที่ครบถ้วนฉบับหนึ่ง สำหรับกรณีหน่วยงานย่อยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานเขต โรงพยาบาลหรือโรงเรียนในสังกัด ฯลฯ ไม่มีข้อจำกัดหรือข้อห้ามใดที่จะไปออกประกาศของตนเอง

เช่น ประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของโรงพยาบาลกลางที่นำลงเผยแพร่ในเว็บไซต์ของโรงพยาบาลเอง (แต่อีเมลหรือช่องทางต้องตรงกับประกาศหลักที่หัวหน้าหน่วยงานต้นสังกัดประกาศกำหนด)

ทั้งนี้ ในการจัดทำประกาศ/คำสั่งตามมาตรา ๑๐ และ ๑๖ จะเป็นไปตามมาตรา ๒๐ วรรคแรก ซึ่งต้องจัดทำประกาศให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดตามมาตรา ๖ อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานไม่ได้ออกประกาศ/คำสั่งตามมาตรา ๑๐ และ ๑๖ จะเป็นไปตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง กล่าวคือ ประชาชนจะยื่นเรื่องหรือติดต่อมายังหน่วยงานนั้นทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ก็ตามที่หน่วยงานนั้นใช้อยู่ได้ทั้งหมด เช่น อีเมล เว็บไซต์ โลกโซเชียลมีเดีย ระบบ โปรแกรม หรือแอปพลิเคชันอื่นใด และการยื่นหรือส่งเรื่องติดต่อมายังช่องทางดังกล่าวนั้นชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง หากหน่วยงานไม่ดำเนินการตามคำขอหรือการติดต่อจึงมีความผิดตามกฎหมาย ดังนั้น ทุกหน่วยงานจึงควรเร่งออกประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหา ความเสี่ยง และความยุ่งยากดังกล่าว และในกรณีคำสั่งเรื่องระบบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการตามประกาศตามมาตรา ๑๐ ด้วยเช่นกัน

๕. กรมเจ้าท่า จากถาม-ตอบที่สำนักงาน ก.พ.ร. ได้แนบท้ายหนังสือ นร ๑๒๐๐/ว ๓๐ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ข้อ ๑.๓ สรุปว่า หากกรมฯ ได้กำหนด email ส่วนตัวให้บุคลากรในหน่วยงาน โดยใช้เป็นชื่อบุคคล@domainกรมฯ เช่น porames.s@md.go.th รวมถึง email ของสำนัก/กอง เช่น planning@md.go.th หรือadminis@md.go.th แม้ไม่ได้ปรากฏอยู่ในประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรมฯ เจ้าหน้าที่ทุกคนที่มี email และหน่วยงานทุกหน่วยงานในกรมที่มี email ในลักษณะดังกล่าวก็ต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๐ ใช่หรือไม่

คำตอบ หน่วยงานสามารถกำหนดได้ว่าจะใช้อีเมลใดเป็นอีเมลกลางสำหรับเป็นช่องทางให้ประชาชนติดต่อ/ยื่นเรื่องมายังหน่วยงาน ซึ่งหากไม่จัดทำประกาศตามมาตรา ๑๐ จะถือว่าทุกอีเมลของหน่วยงานสามารถใช้เป็นช่องทางสำหรับประชาชนติดต่อราชการได้ตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง

๖. กรมสุขภาพจิต การลงนามในประกาศช่องทางฯ นอกจากหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค จะออกประกาศซึ่งลงนามได้ทั้งจากหัวหน้าส่วนราชการและผู้ว่าราชการแล้ว ขอสอบถามว่า หัวหน้าหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค เช่น ผู้อำนวยการโรงพยาบาลในสังกัดกรมฯ สามารถลงนามประกาศช่องทางฯ ได้อีกหรือไม่ (รวมประกาศ ๓ ทาง)

คำตอบ สามารถออกประกาศเพิ่มเติมได้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

๗. สำนักงานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรณีการดำเนินการของจังหวัด

- ๑) การดำเนินการของแต่ละกรม/กระทรวง เป็นผู้กำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เป็นมาตรฐานกลางทั่วประเทศใช่หรือไม่

คำตอบ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ สพร. ร่วมกับสำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) จะเป็นผู้จัดทำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีสำหรับประกาศตามมาตรา ๑๙

- ๒) การขออนุญาตที่เป็นงานของกรม/กระทรวงที่มีมาตรฐานการให้บริการแบบเดียวกันทั้งประเทศ ในจังหวัด กรม/กระทรวงเป็นหน่วยงานประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์แล้ว จังหวัดต้องมีการประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของงานอนุญาตนั้นที่มีให้บริการในจังหวัดอีกหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ จังหวัดสามารถจัดทำประกาศได้โดยมีข้อมูลช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชนติดต่อหน่วยงานส่วนภูมิภาคทุกหน่วยที่อยู่ในบังคับบัญชาของผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งลงนามโดยผู้ว่าราชการ

จังหวัด ทั้งนี้ การประกาศดังกล่าวจะมีข้อมูลช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ของหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดนั้นด้วยก็ได้เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างการรับรู้ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของทุกหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดนั้นให้กับประชาชน

๓) การประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของจังหวัด ให้รวมถึงงานการขออนุญาตที่มีในจังหวัดของราชการส่วนกลาง และราชการส่วนท้องถิ่นด้วย หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ การประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของจังหวัด สามารถรวบรวมงานการขออนุญาตของราชการส่วนกลาง และราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดได้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน

๘. สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม คำสั่งตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง ข้อ ๒ (๑) ที่ให้ระบุเป็นชื่อระบบ มีความจำเป็นต้องระบุเป็นชื่อระบบหรือไม่ หรือใช้ว่า "ระบบสารสนเทศที่หน่วยงานจัดทำขึ้น" ได้หรือไม่
คำตอบ หากไม่ระบุชื่อระบบ หมายถึง ระบบสารสนเทศที่หน่วยงานจัดทำขึ้นทุกระบบเป็นระบบปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ชอบด้วยกฎหมาย

๙. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามที่หน่วยงานส่วนกลางสามารถออกประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชนติดต่อ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เนื่องจากมีข้อมูล ได้แก่ ที่อยู่ e-mail และหมายเลขโทรศัพท์ ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค รวมกันเป็นจำนวนมาก สามารถทำเป็น QR code แบนท้ายประกาศได้หรือไม่

คำตอบ สามารถดำเนินการได้

๑๐. กรมส่งเสริมสหกรณ์

๑) หน่วยงานมีโครงสร้างราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค (จำนวน ๗๖ จังหวัด) การประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ กรมต้องประกาศช่องทางเป็นภาพรวมของกรม ๑ ประกาศ หรือประกาศแยกรายหน่วยงาน

คำตอบ สามารถประกาศรวมกันได้ทั้งหน่วยงานที่ให้บริการในส่วนกลาง และหน่วยงานของกรมที่ให้บริการในส่วนภูมิภาค

๒) กรณีการประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ สามารถประกาศแยกช่องทางติดต่อ เป็นรายงานบริการได้หรือไม่

คำตอบ สามารถดำเนินการได้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนมากยิ่งขึ้น

๑๑. สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม การกำหนดระบบสารสนเทศ สำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานปฏิบัติหน้าที่ตาม พ.ร.บ. การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ระบุเฉพาะระบบสารสนเทศฯ ที่หน่วยงานให้บริการประชาชนใช้หรือไม่ หรือต้องระบุระบบสารสนเทศทั้งหมดที่หน่วยงานใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานภายใน (Back Office) ด้วย
คำตอบ ตามมาตรา ๑๐ จะระบุระบบสำหรับให้บริการประชาชน ส่วนคำสั่งตามมาตรา ๑๖ จะระบุระบบการปฏิบัติงานภายในของหน่วยงาน

๑๒. กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ การประกาศเผยแพร่ที่อยู่อีเมลต้องละเอียดแค่ไหน ผ่านหน้าเว็บไซต์เพียงพอหรือไม่
คำตอบ หน่วยงานต้องจัดทำประกาศที่ลงนามโดยหัวหน้าหน่วยงานตามมาตรา ๑๐ ประกอบ ๒๐ และสามารถสื่อสารช่องทางติดต่อหน่วยงานดังกล่าวผ่านหน้าเว็บไซต์ของหน่วยงาน

๑๓. ช่องทางที่ต้องนำขึ้นประกาศคือต้องเป็นช่องทางให้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่หรือช่องทางที่ให้ประชาชนยื่นคำร้องแบบออนไลน์เข้ามา
คำตอบ หากช่องทางในการติดต่อเจ้าหน้าที่และช่องทางในการยื่นคำขอเป็นคนละช่องทางกัน ควรระบุทุกช่องทางเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน
๑๔. จะมีแนวทางในการมี mentor คอยให้คำปรึกษาหรือตรวจสอบรายการ รายละเอียดของโครงการใหม่หรือไม่
คำตอบ ปัจจุบันยังไม่มี mentor รายการ รายละเอียด ซึ่งหน่วยงานสามารถจัดทำประกาศโดยปรับจากตัวอย่างที่ได้มีการเผยแพร่ให้เหมาะสมกับบริบทและการให้บริการของหน่วยงาน โดยพึงระลึกถึงวัตถุประสงค์ในการจัดทำประกาศซึ่งเป็นไปเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นสำคัญ ดังนั้นหน่วยงานสามารถจัดทำประกาศโดยอาจวิเคราะห์ตาม customer journey ของผู้รับบริการกลุ่มต่าง ๆ หรือ design thinking ซึ่งอาจทำให้หน่วยงานสามารถออกแบบช่องทางสำหรับประชาชนติดต่อหน่วยงานได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
๑๕. สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีอีเมลสารบรรณกลาง และประกาศลงในเว็บไซต์ช่องทางอีเมลติดต่อหน่วยงานภาครัฐของ สพร. แล้ว ยังจำเป็นต้องจัดทำประกาศภายใน ๑๐ ม.ค. ๖๖ ด้วยหรือไม่
คำตอบ แม้หน่วยงานจะมีการประกาศอีเมลกลางตามระเบียบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์อยู่แล้ว แต่ยังคงจำเป็นต้องจัดทำประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๐ ของพระราชบัญญัติฯ นี้ โดยขอให้มีการสำรวจช่องทางทั้งหมด และระบุในประกาศนี้เพื่อให้ประชาชนรับทราบว่าสามารถติดต่อหรือขอรับบริการจากหน่วยงานได้จากช่องทางไหนได้บ้าง (หากมีช่องทางแต่ไม่ประกาศตามมาตรา ๑๐ อาจส่งผลให้ประชาชนสามารถยื่นคำขอผ่านทุกช่องทางที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน ซึ่งถือคำขอนั้นชอบด้วยกฎหมายตามที่ระบุในมาตรา ๒๐ วรรคสองได้)
๑๖. สฟป.สุพรรณบุรี เขต ๒ การประกาศชื่ออีเมลสารบรรณกลางของหน่วยงานนั้น หากตรวจสอบในเว็บไซต์ DGA แล้วพบว่ายังไม่มีรายชื่อ ต้องส่งชื่ออีเมลไปช่องทางใด และต้องออกประกาศให้แล้วเสร็จก่อนวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๖ ใช่หรือไม่
คำตอบ หน่วยงานที่ประสงค์จะลงทะเบียนอีเมล สามารถประสาน สพร. ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๖๑๒ ๖๐๖๐ หรือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dga.or.th และ dcc_division@dga.or.th สำหรับในการจัดทำประกาศ/คำสั่งตามมาตรา ๑๐ และ ๑๖ จะเป็นไปตามมาตรา ๒๐ วรรค ๑ ซึ่งต้องจัดทำประกาศให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดตามมาตรา ๖ หมายความว่าหน่วยงานมีเวลาในการจัดทำประกาศ ๒๔๐ วัน + ๙๐ วัน อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานไม่ได้ออกประกาศ/คำสั่งตามมาตรา ๑๐ และ ๑๖ จะเป็นไปตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง กล่าวคือประชาชนจะยื่นเรื่องหรือติดต่อมายังหน่วยงานนั้นทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ใดก็ตาม ที่หน่วยงานนั้นใช้อยู่ได้ทั้งหมด เช่น อีเมล เว็บไซต์ ไลน์ เฟซบุ๊ก และระบบ โปรแกรม หรือแอปพลิเคชันอื่นใดของหน่วยงานทุกช่องทางทั้งหมด และการยื่นหรือส่งเรื่องติดต่อมายังช่องทางดังกล่าวนั้นชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่งทั้งหมด หากหน่วยงานไม่ดำเนินการตามคำขอหรือการติดต่อจึงมีความผิดตามกฎหมาย ดังนั้น ทุกหน่วยงานจึงควรเร่งออกประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหา ความเสี่ยง และความวุ่นวายดังกล่าว ในกรณีคำสั่งเรื่องระบบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ก็เช่นกัน

๑๗. ช่องทางร้องเรียน ต้องนำมารวมในประกาศตามมาตรา ๑๐ หรือไม่
คำตอบ สามารถนำมารวมด้วยได้

๑๘. เมื่อจัดทำประกาศ ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อหน่วยงานแล้ว จะต้องไปเผยแพร่ไว้ที่ใดบ้าง (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ประกาศที่หน้าเว็บไซต์)

คำตอบ สามารถเผยแพร่ได้ที่หน้าเว็บไซต์หรือโซเชียลมีเดียของหน่วยงาน

๑๙. สรจ.นศ: สำหรับการประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ สามารถตรวจสอบรายชื่อได้จากช่องทางไหนได้บ้าง คำถามไม่ชัดเจนว่าตรวจสอบรายชื่อของอะไร หากหมายถึงการตรวจสอบรายชื่อไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หน่วยงานสามารถตรวจสอบการลงทะเบียนอีเมลของตนเองได้จากเว็บไซต์ของ สพร. ที่ <https://www.dga.or.th/document-sharing/dga-๓๒๖๓/mailgothai/> หรือ DGA Contact Center โดยหากปรากฏชื่ออีเมลของหน่วยงาน หมายถึง หน่วยงานได้ลงทะเบียนอีเมลไว้เรียบร้อยแล้ว

๒๐. กระทรวงจะต้องออกประกาศในนามกระทรวง และจะมีผลบังคับใช้เฉพาะหน่วยงานภายในกระทรวง หรือจะต้องมีผลบังคับใช้ถึงทุกกรม ที่อยู่ภายใต้สังกัดกระทรวง

คำตอบ หากกระทรวงระบุช่องทางการติดต่อของกรมในประกาศ ก็จะมีผลไปถึงระดับกรมด้วย ทั้งนี้ ช่องทางดังกล่าวที่ประกาศจากกระทรวงต้องเป็นข้อมูลเดียวกับช่องทางที่ประกาศจากกรม

กลุ่มคำถามที่ ๒: การกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชนติดต่อราชการ

๒๑. มหาวิทยาลัยมหิดล ถ้ากรมมีภารกิจกว้างขวาง มีหน่วยงานภายในภายใต้กรม (คณะ สถาบัน สำนัก ศูนย์ กอง และหน่วยงานย่อย ๆ) อีกประมาณ ๗๐ หน่วยงาน หากจะใช้อีเมลสารบรรณของมหาวิทยาลัย เป็นช่องทางเดียว ทำให้การส่งต่อช้าหรือไม่ และผู้รับอีเมลสารบรรณต้องเป็นผู้ทำหน้าที่รับการติดต่อจากผู้ส่งอีเมลมาอย่างเดียวหรือไม่ หากกรมจะกำหนดให้มีหลายอีเมล ยกตัวอย่าง ๑ อีเมลมหาวิทยาลัย ๒ อีเมลหน่วยงานที่มีโรงพยาบาลอีก ๔ แห่ง ๒ อีเมลสำหรับร้องเรียน รวมทั้งหมด ๖ อีเมลเป็นไปได้หรือไม่
คำตอบ สามารถดำเนินการได้ โดยจะต้องมีประกาศที่อธิการบดีกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานในสังกัดที่ครบถ้วนฉบับหนึ่ง สำหรับกรณีหน่วยงานย่อยต่างๆ รพ. รร. ฯลฯ ในสังกัด ไม่มีข้อจำกัดหรือข้อห้ามใดที่จะไปออกประกาศของตนเองแต่อย่างใด เช่น ประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของโรงพยาบาลที่นำลงเผยแพร่ในเว็บไซต์ของ รพ. เอง (แต่อีเมลหรือช่องทาง ต้องตรงกับประกาศหลักที่อธิการบดีลงนาม จะแตกต่างกันมิได้)

๒๒. กรมวิชาการเกษตร

๑) อีเมลกลางสารบรรณของกรม เป็น saraban@doa.in.th สามารถใช้ได้หรือไม่ และต้องเปลี่ยนเป็น go.th หรือไม่

คำตอบ หากอีเมลดังกล่าวได้ลงทะเบียนกับ สพร. เรียบร้อยแล้ว สามารถใช้อีเมล .in.th ได้

๒) หากหน่วยงานมีช่องทางอิเล็กทรอนิกส์กลางอยู่แล้ว หน่วยงานจำเป็นต้องนำช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภายใต้กำกับมาประกาศด้วยหรือไม่

คำตอบ สามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับการบริหารภายในหน่วยงานว่าการประกาศในลักษณะใดจะอำนวยความสะดวกประชาชนได้เหมาะสมที่สุด เนื่องจากเมื่อประชาชนยื่นคำขอพร้อมเอกสารที่ครบถ้วนมาทางช่องทางที่หน่วยงานประกาศแล้ว ให้ถือว่าหน่วยงานได้รับคำขอตามวันและเวลาที่คำขอนั้นเข้าสู่ระบบ หากหน่วยงานประกาศช่องทางกลางเพียงช่องทางเดียวและสามารถ

คัดกรองและส่งเรื่องไปยังหน่วยงานผู้รับผิดชอบได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดในคู่มือประชาชน
ก็สามารถดำเนินการได้

**กลุ่มคำถามที่ ๓: การประกาศกำหนดให้แสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ กรณีกฎหมาย
กำหนดให้แสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย**

๒๓. สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม กรณีหน่วยงานของรัฐไม่มีกฎหมายกำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องแสดง
ใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย (อ้างอิงจาก มาตรา ๑๓) หน่วยงานของรัฐนั้นต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ
การอนุญาตผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๓ (๒) และ มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง หรือไม่
และหน่วยงานของรัฐต้องออกประกาศกำหนดวิธีการแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ระบุ
ไว้ในมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่งหรือไม่

คำตอบ หากกฎหมายเดิมของหน่วยงานไม่ได้ระบุให้ต้องแสดงใบอนุญาตในที่เปิดเผย ก็ไม่จำเป็นต้อง
จัดทำประกาศตามมาตรา ๑๓ (๑) ๑๓ (๒) ประกอบมาตรา ๒๑

๒๔. กรมวิชาการเกษตร กรณีที่หน่วยงานมีกฎหมายให้ต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย ณ สถาน
ประกอบการ แต่ใน พรบ. ฉบับนี้ให้แสดงเป็นอิเล็กทรอนิกส์ได้ เราควรจะทำอย่างไร

คำตอบ หน่วยงานต้องจัดทำประกาศวิธีการแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๓ (๑)

๒๕. จากตัวอย่างการออกประกาศเรื่องวิธีการแสดงใบอนุญาตฯ ตามมาตรา ๑๓ ในตัวอย่างระบุว่าสามารถ
แสดงเป็นภาพผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้ หมายถึงผู้ขออนุญาตสามารถถ่ายภาพใบอนุญาต และนำมา
แสดงได้เลยใช่หรือไม่ และหากภาพถ่ายนั้นมีการตัดต่อ จะสามารถตรวจสอบได้อย่างไร

คำตอบ สามารถตรวจสอบใบอนุญาตหรือเอกสารด้วยวิธีการเดียวกับที่ท่านตรวจสอบเอกสารที่ได้รับมา
เป็นกระดาษ และหน่วยงานต้องจัดทำฐานข้อมูลสำหรับเปิดเผย/ตรวจสอบการอนุญาตที่ได้ดำเนินการ
ไปแล้วตามมาตรา ๑๓ (๒) และมาตรา ๒๑

๒๖. มาตรา ๒๑ ให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการอนุญาตผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ถ้ากฎหมาย
ระเบียบไม่กำหนดให้แสดงใบอนุญาตในที่เปิดเผยก็ไม่จำเป็นต้องจัดทำฐานข้อมูลสำหรับการตรวจสอบ
ใบอนุญาตใช่หรือไม่ หรือต้องจัดทำฐานข้อมูลการตรวจสอบใบอนุญาตทุกกรณี

คำตอบ หากกฎหมายเดิมของหน่วยงานไม่ได้ระบุให้ต้องแสดงใบอนุญาตในที่เปิดเผย ก็ไม่จำเป็นต้อง
จัดทำประกาศตาม มาตรา ๑๓ (๑) ๑๓ (๒)

๒๗. กรมชลประทาน กรมชลประทานมีใบอนุญาตที่อยู่ภายใต้การพิจารณา ๓๘ กระบวนงานตามพระราชบัญญัติ
การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ จะต้องแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการ
ทางอิเล็กทรอนิกส์ตาม พร.บ. นี้หรือไม่

คำตอบ หากกฎหมายเดิมของหน่วยงานไม่ได้ระบุให้ต้องแสดงใบอนุญาตในที่เปิดเผย ก็ไม่จำเป็นต้อง
จัดทำประกาศตาม มาตรา ๑๓ (๑) ๑๓ (๒) ประกอบมาตรา ๒๑

๒๘. กองควบคุมอาหารและยา สัตว์ และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมปศุสัตว์ ม.๑๓ (๒) กำหนดให้
ตรวจสอบใบอนุญาตผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ หากกรมปศุสัตว์มีระบบสืบค้นใบอนุญาตเพื่อเป็น
ประโยชน์กับประชาชน การเผยแพร่ ชื่อนามสกุล ผ่านทางเว็บไซต์ เช่น กรอก เลขอนุญาต ระบบก็จะ
แสดงข้อมูลที่อาจมีชื่อนามสกุลผู้ได้รับใบอนุญาต จะเข้าข่ายผิดกฎหมาย PDPA หรือไม่

คำตอบ มาตรา ๑๓ “ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย” หมายถึง ข้อมูลใบอนุญาตดังกล่าวสามารถแสดงในที่เปิดเผยได้ โดย (๒) ผู้อนุญาตต้องเปิดเผยการอนุญาตที่ได้ดำเนินการไปแล้วให้ประชาชนสามารถตรวจสอบผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยสะดวก โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย โดยการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว อย่างน้อยต้องมีรายการที่ปรากฏอยู่ในใบอนุญาตเช่นเดียวกับใบอนุญาตในรูปแบบกระดาษ

๒๙. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสุโขทัย การประกาศใบอนุญาตอิเล็กทรอนิกส์ ต้องให้หน่วยงานระดับกรมเป็นผู้ประกาศ หรือ หน่วยงานส่วนภูมิภาคต้องประกาศเอง

คำตอบ หากหมายถึงประกาศวิธีการแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๓(๑) หากหน่วยงานผู้อนุญาตเป็นระดับกรม กรมต้องจัดทำประกาศดังกล่าว หากหน่วยงานผู้อนุญาตเป็นจังหวัด จังหวัดต้องจัดทำประกาศดังกล่าว

๓๐. ประกาศตามมาตรา ๑๓ ต้องส่งไปลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือไม่

คำตอบ ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยสามารถประสานสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

กลุ่มคำถามที่ ๔: การขอยกเว้นการดำเนินการตามมาตรา ๗

๓๑. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (กองบัญชาการตำรวจสันติบาล)

ในฐานะ ผบ.ตร. ผู้บัญชาการตำรวจสันติบาล ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.สัญชาติฯ กรณีการรับคำขออนุญาตเกี่ยวกับการได้สัญชาติไทย (ของบุคคลต่างด้าว) การเสียสัญชาติไทย และการขอกลับคืนสัญชาติไทย เพื่อดำเนินการสืบสวนสอบสวนตรวจสอบ ในหน้าที่รับผิดชอบ และเสนอ รมว.มท. พิจารณา อนุญาต นั้น กรณีดังกล่าวบุคคลผู้ยื่นคำขอจะต้องมาพบพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อการสอบสวน การพิมพ์มือตรวจประวัติ อาชญากรรม ตรวจสอบพฤติการณ์เกี่ยวกับความมั่นคง จากหน่วยงานต่างๆ พร้อมแสดงหลักฐานเกี่ยวกับคุณสมบัติที่ครบถ้วนของผู้ยื่นคำขอ จึงเสนอกรมการปกครอง เพื่อเสนอ รมว.มท. ตามลำดับ

ขอเรียนถามว่า กรณีดังกล่าวจะถือว่าเป็นกรณีที่ผู้ยื่นคำขอจะต้องดำเนินการเป็นการเองเฉพาะตัว ตามนัยมาตรา ๗ วรรคท้าย ซึ่งเข้าขอยกเว้นไม่ใช้บังคับหรือไม่ต้องปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ หากสามารถยื่นคำขอล่วงหน้า และนัดหมายผู้ยื่นมาในภายหลังเพื่อสอบสวน พิมพ์มือตรวจประวัติอาชญากรรม ตรวจสอบพฤติการณ์ใด ๆ ก็ไม่ต้องขอยกเว้นตามมาตรา ๗ โดยขั้นตอนการยื่นคำขอสามารถยื่นด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ล่วงหน้าได้

๓๒. กรมบังคับคดี

๑) หากเป็นกรณีที่ประชาชนติดต่อหน่วยงานตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด เช่น มาให้การตามหมายเรียกของเจ้าพนักงาน การติดต่อหน่วยงานตามคำสั่งเจ้าพนักงาน เช่นนี้ ไม่เป็นการ "ขออนุญาต" ตามนิยามในมาตรา ๔ ใช่หรือไม่ และเมื่อไม่เป็นการขออนุญาต แม้เป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการเองเฉพาะตัว ก็ไม่ต้องขอยกกฎกระทรวงยกเว้น ตามมาตรา ๗ วรรคท้าย ใช่หรือไม่

คำตอบ การมาให้การตามหมายเรียก ไม่ถือเป็นการขออนุญาตตามมาตรา ๔

- ๒) หากกฎหมายกำหนดให้ต้องมีการลงลายมือชื่อในแบบฟอร์มต่อหน้าเจ้าพนักงาน เช่น คำร้อง คำขอ เป็นต้น เป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการเองเฉพาะตัว ซึ่งต้องขออนุญาตกระทรวงมหาดไทย ตามมาตรา ๗ วรรคท้าย ใช่หรือไม่
- คำตอบ การกำหนดให้มาดำเนินการต่อหน้าเจ้าพนักงาน หากเป็นกระบวนการที่ไม่เกี่ยวข้องกับ การยื่นคำขออนุญาตหรือนำส่งเอกสารหลักฐาน จะไม่สามารถขอยกเว้นได้ตามมาตรา ๗

กลุ่มคำถามที่ ๕: เรื่องไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (อีเมล)

๓๓. สถานพินิจ สมุทรสงคราม: เรามีอีเมลของหน่วยงานอยู่แล้ว จะต้องทำการลงทะเบียนอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มหรือไม่
- คำตอบ หากหน่วยงานมีอีเมลกลางสำหรับประชาชนติดต่อหน่วยงาน/หน่วยงานติดต่อกันอยู่แล้ว ไม่ต้องลงทะเบียนเพิ่มเติม
๓๔. ทสจ.มหาสารคาม สามารถใช้อีเมลของหน่วยงานที่มีอยู่แล้ว หรือต้องลงทะเบียน กับ สพร. ใหม่ เท่านั้น
- คำตอบ หน่วยงานสามารถตรวจสอบการลงทะเบียนอีเมลของตนเองได้จากเว็บไซต์ของ สพร. ที่ <https://www.dga.or.th/document-sharing/dga-๓๒๖๓/mailgothai/> หรือ DGA Contact Center โดยหากปรากฏชื่ออีเมลของหน่วยงาน หมายถึง หน่วยงานได้ลงทะเบียนอีเมลไว้เรียบร้อยแล้ว ไม่ต้องลงทะเบียนเพิ่มเติม
๓๕. เป็นไปได้ไหม ที่ ก.พ. จะเป็นหน่วยงานกำหนด email ให้หน่วยงานต่าง ๆ ใช้ เพื่อเป็นแนวทางเดียวกัน
- คำตอบ หน่วยงานสามารถศึกษาแนวทางการใช้งานอีเมลได้จากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการรับส่งและเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารและหนังสือราชการโดยไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ไว้ในภาคผนวก ๗

กลุ่มคำถามที่ ๗: เรื่องอื่น ๆ

๓๖. สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) ปัจจุบัน ETDA ได้ออกข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นต่อธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มาเป็นจำนวนมากซึ่งในทางปฏิบัติ เจ้าหน้าที่แต่ละหน่วยงานรัฐยังคงมีมาตรฐานความเข้าใจที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่จำเป็นต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเรื่องการพิสูจน์ตัวตน Digital ID การมอบอำนาจทางอิเล็กทรอนิกส์ ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ETDA จะมีการจัดอบรมออนไลน์ให้ความรู้เกี่ยวกับข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นต่อธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายได้หรือไม่ อย่างไร กรณีมีช่องทางศึกษา เช่น มีคลิปวิดีโอใน youtube กรุณาแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบด้วย
- คำตอบ ETDA อยู่ในระหว่างกระบวนการออกแบบหลักสูตร ซึ่งคาดว่าจะมีการจัดอบรมให้แก่หน่วยงานโดยจะมีการประชาสัมพันธ์ให้รับทราบในภายหลัง
๓๗. ประชาชน การโอนที่ดินเฉพาะส่วนของผู้มีชื่อในโฉนดที่ดิน เช่น มีชื่อในโฉนด ๕ คน ซึ่งคนที่ ๒ - ๔ ประสงค์จะโอนที่ดินเฉพาะส่วนของตนให้แก่คนที่ ๕ กรณีอย่างนี้ คนที่ ๕ จะทำด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ตาม พรบ.นี้ กับ สนง. ที่ดินอำเภอได้เลยหรือไม่ และหนังสือมอบอำนาจต้องทำอย่างไร
- คำตอบ การมอบอำนาจในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เบื้องต้น ETDA ได้มีการจัดทำข้อเสนอแนะเรื่องการจัดทำเอกสารมอบอำนาจอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ว่ารูปแบบเป็นอิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่ขึ้นกระดาษจะต้องมีข้อมูลขั้นต้นประกอบด้วยอะไรบ้าง ซึ่ง ETDA อยู่ในระหว่างการศึกษาแนวทางปฏิบัติสำหรับการนำไปใช้ในเชิงของ Implementation